

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Goda praxis som uppkommit i allmänbildande utbildningen och yrkesutbildningen

Utvärdering av effekterna på jämlikhet och likabehandling under undantagsläget
på alla skolstadiet
Nationella centret för utbildningsutvärdering
16.11.2020

Utvärderingen av avvikande undervisningsarrangemang

- NCU utvärderade under våren och hösten 2020 effekterna av undantagsläget på grund av corona-epidemin.
- Utvärderingen ger information om effekterna under undantagsläget på jämlikhet och likabehandling i undervisningen på alla skolstadier.
- Utvärderingen vill stöda anordnare av undervisning och utbildning samt högskolor i förändringar som undantagsläget medfört.
- Dessutom ger utvärderingen information om goda praxis och verksamhetsmodeller som uppkommit under undantagsläget.

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Allmänbildande utbildning

Goda praxis och
verksamhetsmodeller som
uppkommit under undantagsläget

Goda praxis som uppkommit under distansundervisningen

NCU ställde inom den allmänbildande utbildningen frågan

Vilka goda praxis har uppkommit under de avvikande undervisningsarrangemangen som ni möjligen kommer att använda även i fortsättningen?

- **Enkät svar**
 - 171 anordnare av undervisning och utbildning
 - 52 rektorer i den grundläggande utbildningen
 - 34 gymnasierektorer
 - 131 lärare och handledningspersonal i den grundläggande utbildningen
 - 143 lärare och handledningspersonal i gymnasiet

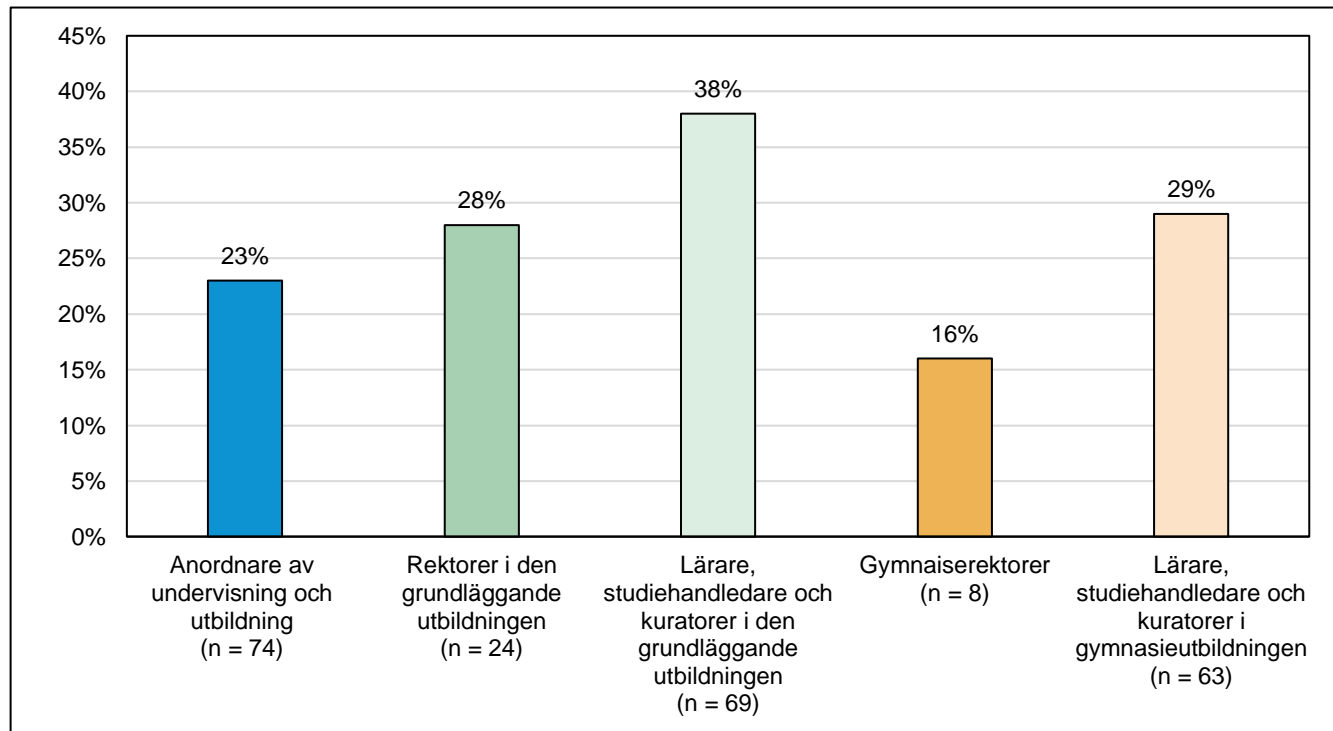
- Goda praxis som funnits i flera svar har grupperats enligt tema i denna presentation

Goda praxis inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen

- En betydande del av dem som jobbar inom den grundläggande utbildningen upplevde att de digitala färdigheterna och kunskaper om olika nätprogram har utvecklats under distansundervisningen för både lärare, elever och studerande. Dessa färdigheter vill man upprätthålla även i fortsättningen.
- Bland rektorer, lärare och handledningspersonal inom gymnasieutbildningen kom de tydligast fram olika pedagogiska idéer och verksamhetsmodeller för distansundervisningen som man vill fortsätta med även efter perioden med distansundervisningen.

Digitala färdigheter har utvecklats speciellt i den grundläggande utbildningen

Under distansperioden har digitala färdigheter och användandet av olika nätprogram utvecklats både hos personalen och bland eleverna. Dessa färdigheter och olika webbprogram och -plattformar utnyttjas även i framtiden.

Antal omnämmanden (%) i olika respondentgrupper

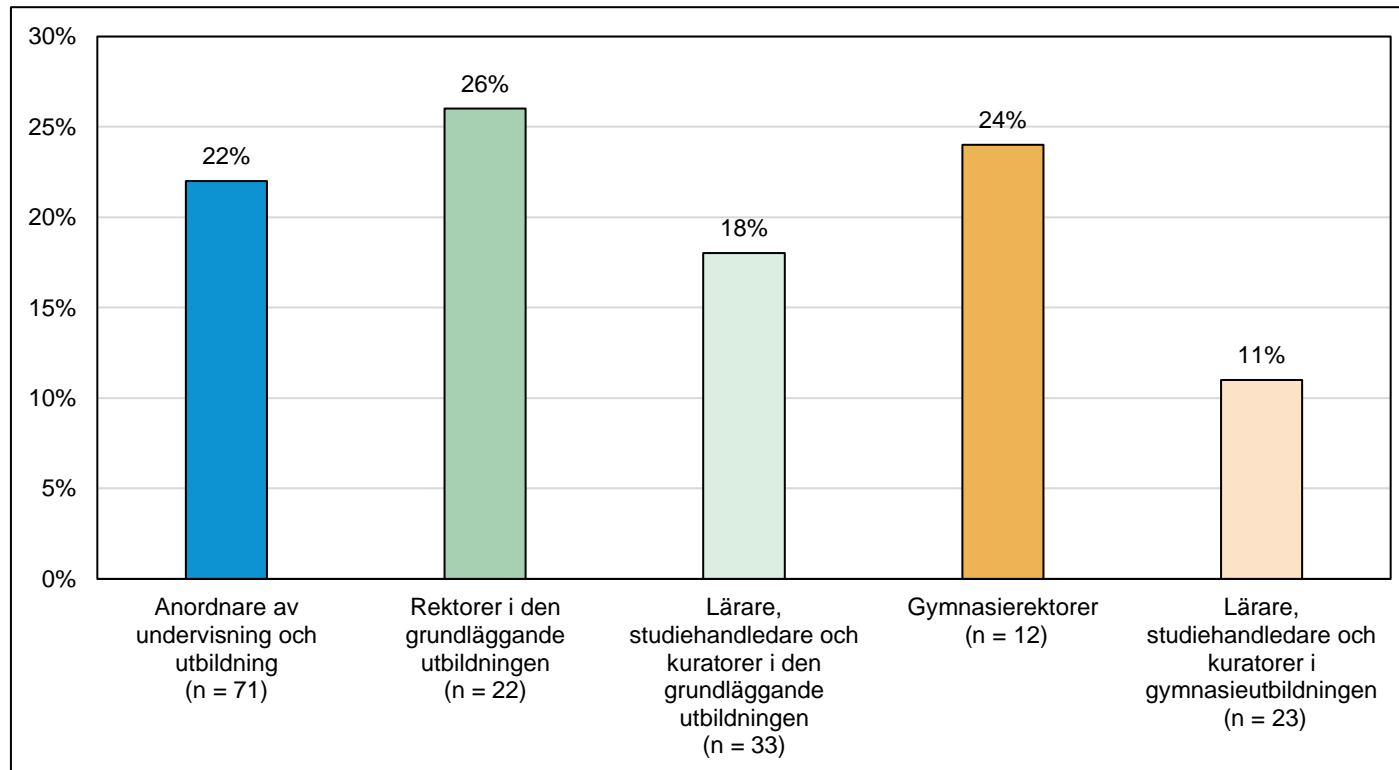
Bild: Hanna Tarkiainen

Alla lärare har tagit ett stort digihopp och vi tänker utnyttja de vi lärt oss även i fortsättningen.

(rektor i den grundläggande utbildningen)

En del vill fortsätta med distansmöten efter undantagsläget

Distansmöten upplevdes fungerande och man önskar att de fortsätter även efter undantagsläget.

Antal omnämningen (%) i olika respondentgrupper

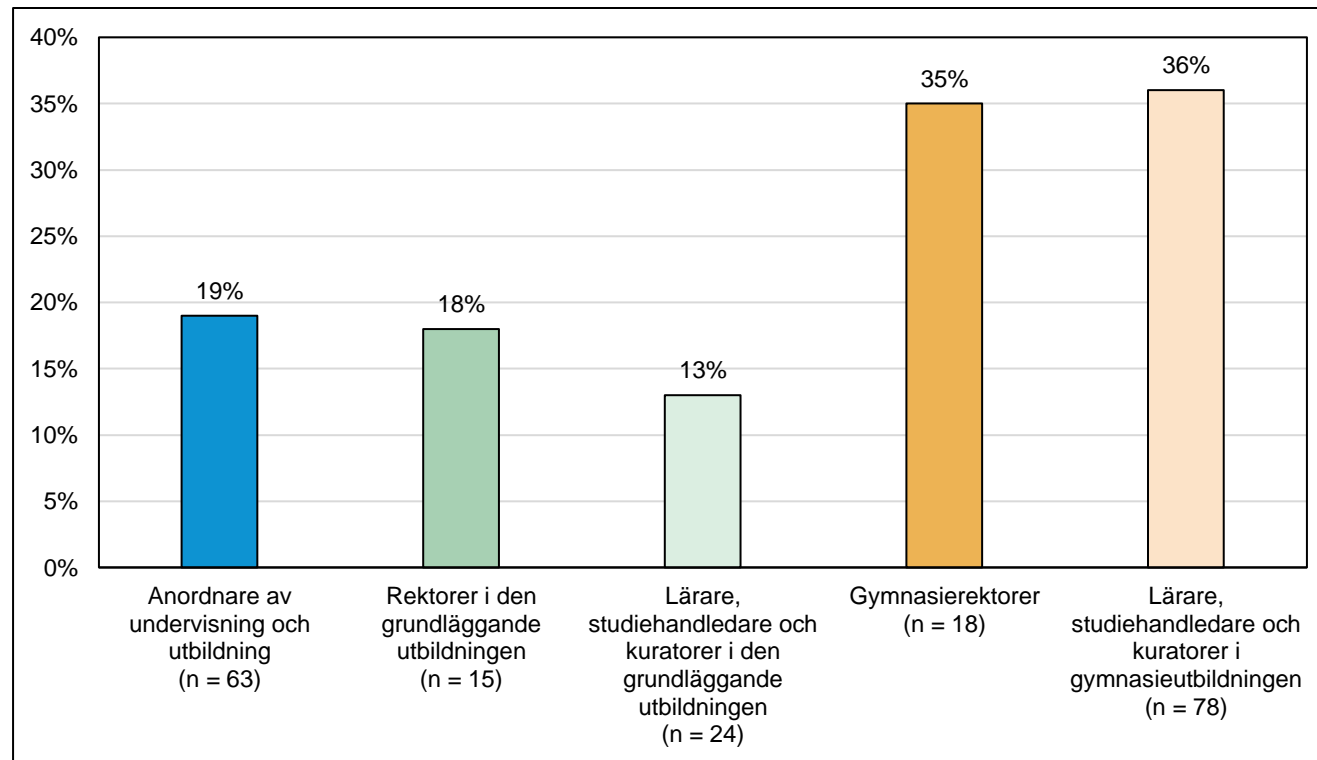

Bild:
Chonlachai/Shutterstock.com

*Man kunde öka distansmöten i arbetsgemenskapen; så bra har de fungerat och ger flexibilitet till arbetet.
(gymnasielärare)*

Undantagsläget medförde fungerande undervisningspraxis i gymnasiet

Speciellt personalen i gymnasiet lyfte fram olika pedagogiska idéer och verksamhetsmodeller för distansundervisning. Dessa verksamhetsmodeller vill man fortsätta med även efter undantagsläget.

Antal omnämningen (%) i olika respondentgrupper

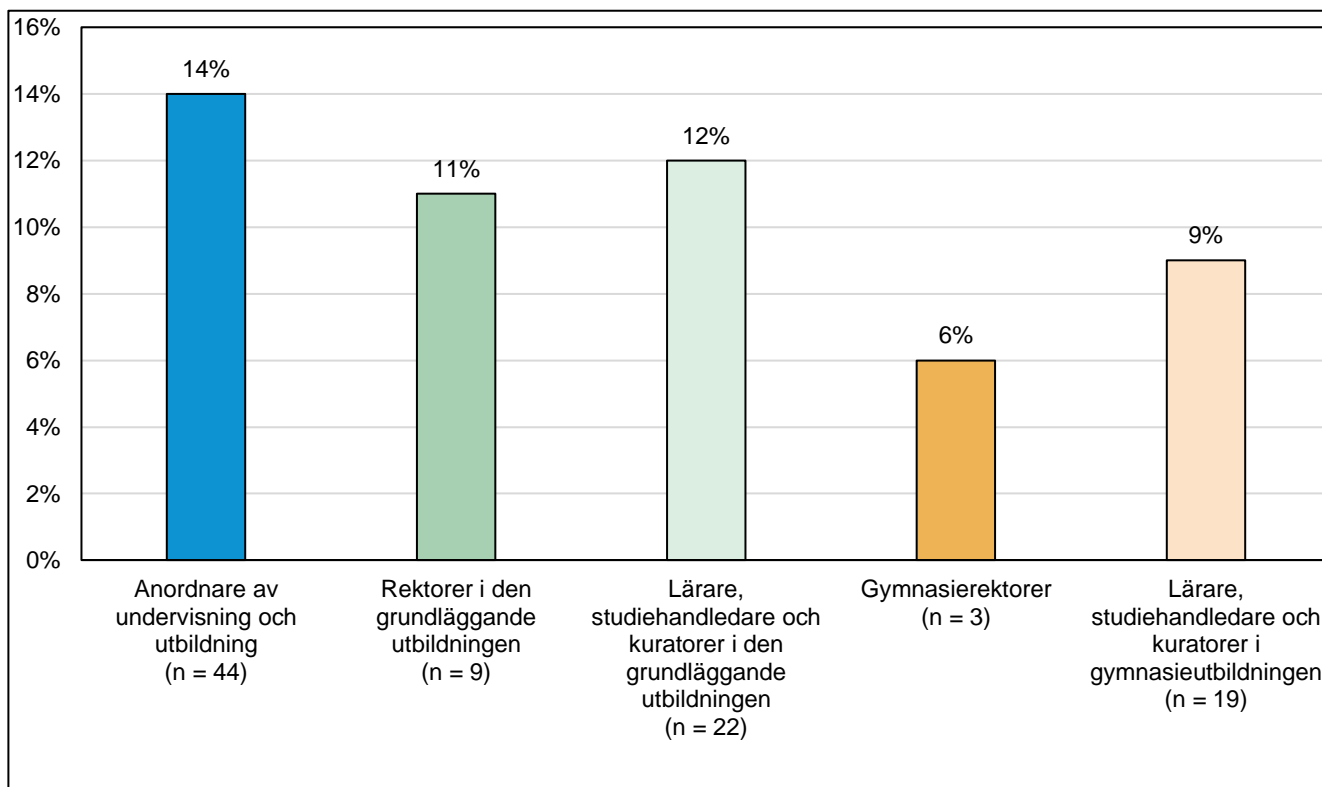

Kuva: Hanna Tarkiainen

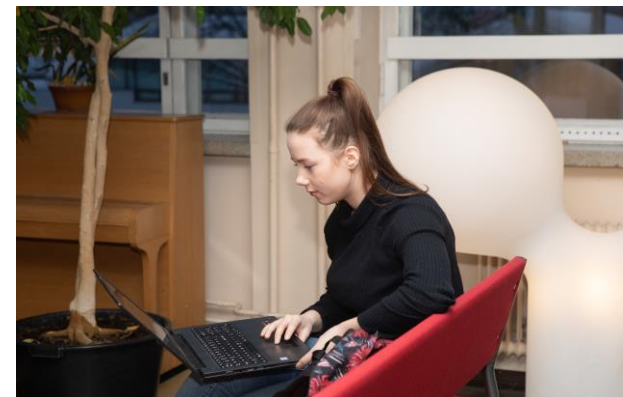
Många av de elektroniska arbetsmetoderna har känts så bra att deras användning kommer att fortsätta även i framtiden. Det är lätt att följa med att uppgifterna är gjorda och studerandenas framsteg i elektroniska inlärningsplattformar. (gymnasierektor)

Utnyttjandet av distansundervisning även under normalläget

Distansundervisningen stödde självständigt arbete och detta lämpar sig bra för en del elever och studerande. I fortsättningen kunde man utnyttja distansundervisning jämsides med närundervisning.

Antal omnämningen (%) i olika respondentgrupper

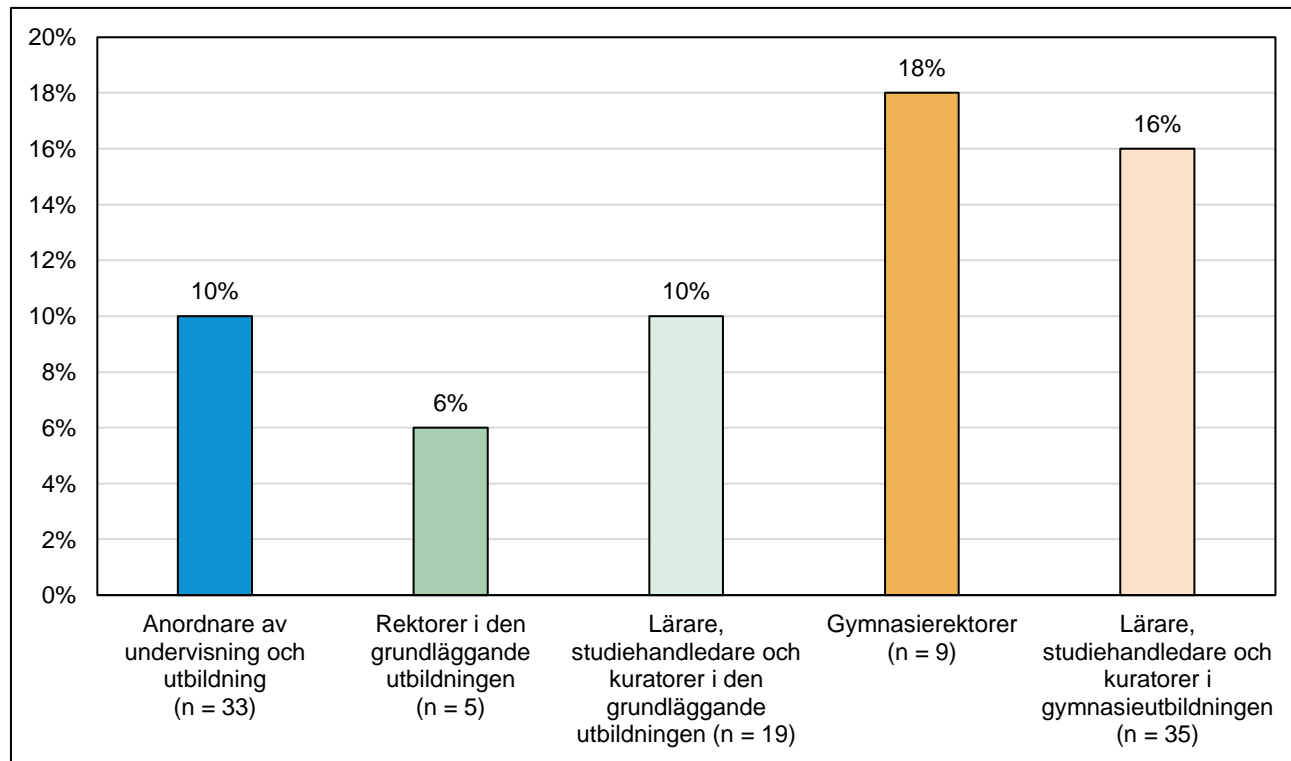
Kuva: Hanna Tarkiainen

Distansundervisning kunde användas som en del av undervisningen, t.ex. till differentiering eller för att stöda en studerande för att hitta sin egen studieritm och stöda självstyrt lärande. (gymnasielärare)

Individuellt stöd

Distansträffar gör det lättare att stöda den individuella eleven/studeranden

Utnyttjandet av fjärranslutning lyftes fram som ett verktyg att stöda eleven/studeranden individuellt. Det upplevdes lätt att ge stödundervisning och individuell handledning via distansträffar.

Antal omnämningen (%) i olika respondentgrupper

Kuva: Hanna Tarkiainen

*Kanske man kunde utnyttja distansträffar även i fortsättningen, t.ex. med de studerande som har av någon orsak svårt att komma till skolan. På detta vis skulle man kunna ordna diskussionsstöd.
(gymnasielärare)*

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Yrkesutbildning

Verksamhetsmodeller som
uppkommit i undervisningen
och handledningen

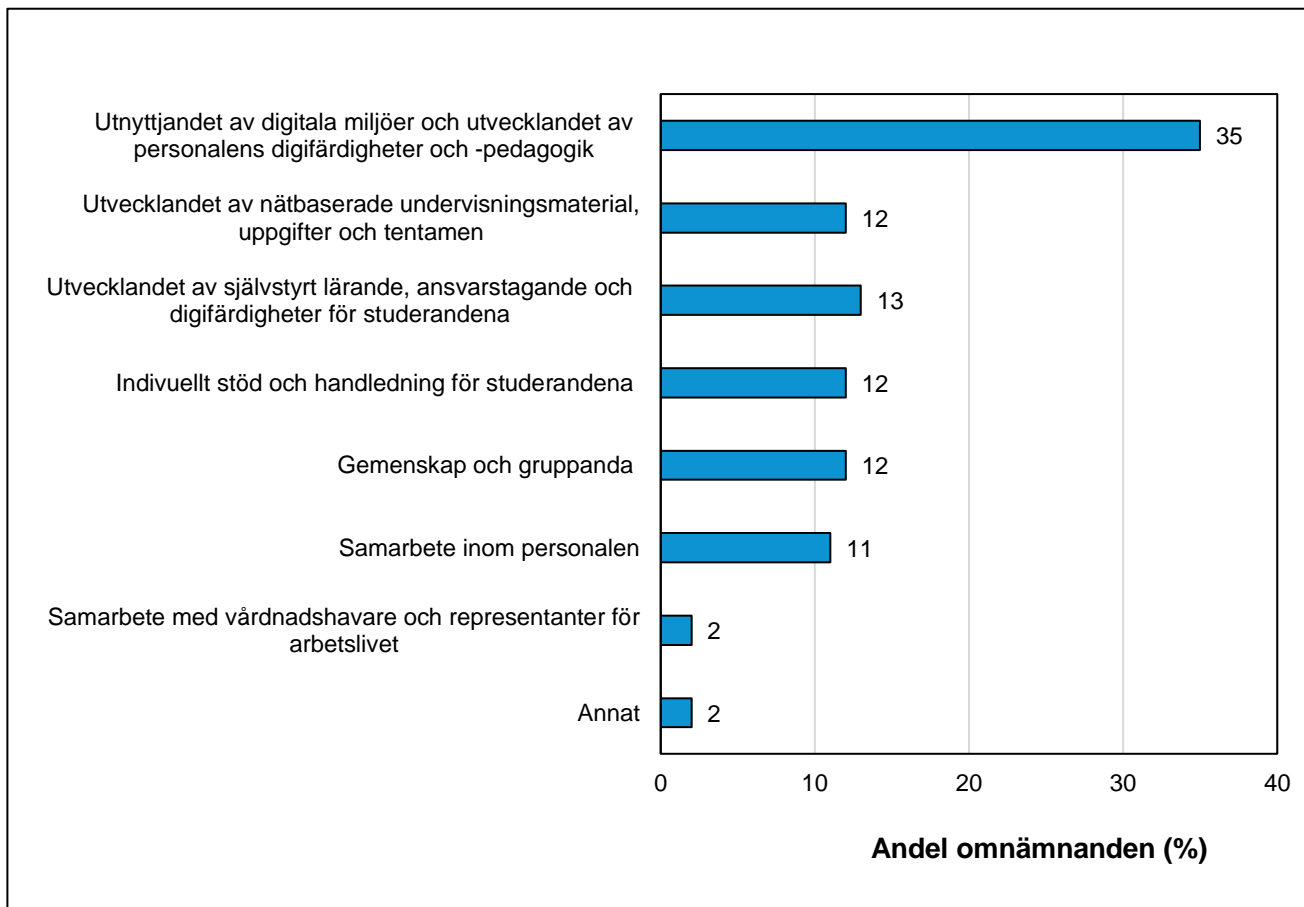
Andel respondenter i frågan gällande goda praxis

- NCU frågade undervisnings- och handledningspersonalen inom yrkesutbildningen om **goda praxis i undervisningen och handledningen** som uppkommit under undantagsläget.

995 svar

Goda praxis som uppkommit under undantagsläget som undervisnings- och handledningspersonalen lyfte fram

Utnyttjandet av digitala miljöer och utvecklandet av personalens digifärdigheter och -pedagogik

Många lärare och handledare upplevde att de lärt sig mycket om digitala verktyg och undervisning samt handledning i digital miljö.

Man har prövat på och tagit i bruk nya undervisnings- och handledningsmetoder.

För en del sjönk tröskeln att använda digital teknologi och hålla distansundervisning och lärare och handledare har vågat pröva på nya sätt att undervisa och handleda.

”Du har kunnat utveckla din egen undervisning åtminstone litet under en viss press, även om distansundervisning har varit en belastande period.”

”Oerhört mycket nya digitala metoder och olika handledning via flera kanaler, det har varit förvånande effektivt och roligt!”

”En mångsidig användning av digitala verktyg ger fler möjligheter. T.ex. har webb- och dokumentkameran gjort det möjligt att lära ut hur man gör något för hand (med modell).”

”Tröskeln för distansundervisning är nu märkbart lägre och den egna förmågan i digitala undervisningsfärdigheter har förstärkts.”

”Nya tankar om undervisning och handledning har uppstått. Också god erfarenhet av teoretisk utbildning och feedback över nätet.”

Utvecklandet av nätbaserade undervisningsmaterial, uppgifter och tentamen

Läroanstalterna har skapat rikligt med material för distansundervisning och materialet kan användas även i fortsättningen.

Även digitala uppgifter och tentamen utvecklades aktivt.

Kuva: Hanna Tarkiainen

”Det har gjorts mycket material för distansundervisning och vi kan säkert utnyttja det i fortsättningen på flera olika sätt.”

”Vi har överfört olika prov och tentamen till digital form och gjort ganska mycket undervisningsmaterial för distansundervisningen som vi kan använda i fortsättningen.”

”Det är lätt att hitta material och använda det även senare för repetition då man laddar upp materialet på ett och samma ställe. Information (t.ex. bra länkar, material, idéer) samlas och de förblir synliga.”

Utvecklandet av självstyrt lärande, ansvarstagande och digifärdigheter för studerandena

För en del studerande lämpar sig distansundervisning bra.

För en del studerande blev tröskeln lägre för att kontakta lärare och handledare då de kunde göra det digitalt.

En del studerande deltog aktivare i undervisningen när den skedde på distans.

Studerandenas digitala färdigheter har också utvecklats.

”För en del studerande passar distansundervisning: de kan koncentrera sig bättre på lärandet (inga störande ljud från klassrummet). Att studera i egen takt passar somliga: t.ex. de kan göra uppgifterna på distans enligt egen tidtabell.”

”Studerande som känner ångest i sociala situationer upplever att de är likadana som andra studerande i distansundervisningen.”

”Studerande som tar eget initiativ till inläring, främst vuxna, har haft nytta av möjligheten att studera i egen takt och på egen tid och få råd och handledning i de uppgifter som de upplever som krävande.”

”En del studerande har deltagit mycket aktivare i undervisningen.”

”Studerandenas egna initiativ till inläring.”

Individuellt stöd och handledning för studerandena

I de läroanstalter där lärarna och handledningspersonalen hade individuella kontakter med studerandena upplevdes att personalen lärde känna studerandena bättre och de fick information om studerandenas situation under undantagsläget.

Regelbunden kontakt och individuell handledning var ett viktigt stöd för studeranden med tanke på hens framsteg i studierna och välbefinnande.

”Det var möjligt för mig att ringa till studerandena i min grupp, den personliga kontakten förde oss närmare, gav information och stödde studerandena.”

”Jag har varit i regelbunden kontakt med varje studerande. Jag stödde dem individuellt, så att de fick sina uppgifter gjorda och blev färdiga med studierna. Studerandena tackade mig för detta stöd.”

”Man har kunnat ge råd till studerandena mer individuellt och en del har aktivt själv bett om hjälp till sina uppgifter, de har helt tydligt varit vana att använda digitala plattformar.”

”Under distansundervisningen lär du bättre känna studerandena som individer och styrkorna hos de studerande man har gett stöd har kommit fram.”

Gemenskap och gruppanda

En del respondenter beskrev metoder för att upprätthålla gemenskap och gruppanda.

Detta är viktigt för både studerandena och undervisnings- och handledningspersonalen i sådana situationer då normal interaktion i läroanstalten inte är möjlig.

Kuva: Andrii Yalanskyi/Shutterstock.com

”För att upprätthålla gemenskapen har vi skapat olika babbelgrupper under rasterna som har varit lätta att avsluta när nästa lektion börjar. Läroanstalten bjöd på pausgymnastik för studerandena och lärarna och det var ett bra sätt att avbryta sittande arbete med jämna mellanrum för några minuter.”

”Interaktionen har varit en ökad styrka i olika grupper. Inspirerande lektioner i naturen. Fritidsgrupper där de unga skickar foton och tips till varandra – närvaro och att bry sig om med bilderna.”

”Studerandena delade med sig under dagen vad de lärt sig och vad de gjort med andra studeranden. Att uppmuntra och berömma varandra, att dela med sig av sina utvecklingsidéer o.dyl. har varit fantastiskt.” Gruppandan och peer learning har varit starkare än under närundervisningen.”

Samarbete inom personalen

Många hade positiva erfarenheter av samarbetet personalen emellan under undantagsläget.

En del upplevde att samarbetet och gemensam planering har blivit tätare under undantagsläget.

Personalmöten upplevdes fungera bra som distansmöte.

”Man har lärt sig mycket nytt i arbetet och det har uppkommit fina system och en ny typ av samarbete.”

”Samarbetet mellan lärarna har blivit tätare och vi har genuint funderat på metoder för att motivera studerandena och för att deras studier ska framskrida.”

”Tätt samarbete med yrkesövergripande grupp. Reagera snabbt om man märkt att distansstudier är utmanande för en studerande.”

”Distansmöten med yrkesövergripande grupp har fungerat bra (tidigare svårt med långa avstånd och ordnandet av fysiska möten).”

”Lärarna och handledarna har engagerat sig mycket för att det skall fungera så bra som det bara är möjligt. Man har delat mig sig av material, pedagogiska idéer, handledningstips, kreativa lösningar.”

Samarbete med vårdnadshavare och representanter för arbetslivet

En del respondenter upplevde att då distansundervisningen ökat har även interaktion med vårdnadshavarna och representanterna för arbetslivet ökat.

Kuva: ESB Professional/Shutterstock.com

”Samarbetet med en del vårdnadshavare har fördjupats och förbättrats”.

”Möten med vårdnadshavarna på distans har hos oss varit mycket populära.”

”Det har blivit vardag att hålla kontakt via nätet och ha videomöten. På detta sätt är det lättare hålla kontakt med studerande som har inläring i arbetet och arbetsgivaren, man sparar tid när man inte behöver köra omkring i regionen.”

”Tröskeln att be om råd för handledarna i inläring i arbetet har blivit lägre. De har tagit kontakt och diskuterat modigare kring handledningen av studerande.”